

נושאים שהועלו בוועדת התנועה

1. כללי

ועדת התנועה העירונית משמשת כמייעצת הראש העיר בנושאים תחבורתיים שונים ומשמשת כרשות תמרור עירונית. הועדה יושבת כועדה מקומית ולעיתים כועדה מרכזית בהתאם לנושאים והסמכויות שהוענקו לה, על פי תקנות התעבורה, תשכ"א - 1961. על-פי תקנות אלה המפקח על התעבורה הארצי האציל סמכויות למפקח על התעבורה במחוז המרכז לגבי ועדת התנועה המרכזית הפועלת בעצם כרשות תמרור מרכזית ולראש העיר לגבי ועדת התנועה המקומית הפועלת כרשות תמרור מקומית. ראש עיריית כפר סבא הקים לצורך הפעלת סמכויותיו את ועדת התנועה של העירייה כועדה מקצועית המייעצת לו.

חברים בוועדה מנהל מחלקת עבודות ציבוריות, המשמש כיו"ר הועדה נציג מטה הבטיחות המקומי והמועצה הלאומית למניעת תאונות, מהנדס הרשות, היועץ לתחבורה של הרשות, נציגי רשות החניה ומחלקת הפיקוח העירוני, נציגי משטרת ישראל, אגד, משרד התחבורה וכד'.

2. ממצאים

מבקר העירייה מוזמן ומשתתף לעיתים קרובות בדיוני הועדה. מתוך דיוני הועדה מתעוררות שאלות, אשר על פי שיקול דעתו של המבקר יש להביאן לידיעת האחראים לנושא בעירייה. להלן דוגמאות לנושאים אשר נבדקו ודווחו ע"י מבקר העירייה.

2.1 הצבת תמרור ב - 36, ביציאה מרח' הגבורות לרח' הטייסים.

בישיבת ועדת התנועה ביום 7.5.99, הובאה לדיון הצעת מנכ"ל העירייה להצבת תמרור ב' - 36 ביציאה מרח' הגבורות לרח' הטייסים.
תמרור ב' - 36 פירושו
"מתן זכות קדימה לתנועה בדרך החוצה שלפניך לגבי כל מקום שלפניו הוצב התמרור ולכל הנתיבים בכביש".

מבקר העירייה פנה אל ראש העיר והסב תשומת ליבו לכך כי פתיחת רח' הגבורות דרומה לכיוון כביש הטייסים אינה חוקית ומנוגדת לת.ב.ע הקיימת במקום ומהווה בנוסף סיכון בטיחותי לרוצים להשתלב בכביש הטייסים הצר ועמוס התנועה.

מבקר העירייה העיר שהיות והצומת אינה מוסדרת סטטוטורית, הצבת תמרור נותנת בעצם לגיטימציה להפרת הנחיות ת.ב.ע ולדעת הביקורת יש להימנע מקבלת החלטות מנוגדות לחוק.

הערת מבקר העירייה

הנושא נשאר ללא טיפול והמצב כיום הוא שבכביש עוקף כמו כביש הטייסים מתאפשרות פניות שמאלה, ממנו ואליו, תוך חציית נתיבי תנועה נגדית. לדעת הביקורת, בנוסף להיבט של החלטה בניגוד לת.ב.ע המצב מהווה סיכון בטיחותי במקום.

2.2 רח' שרת - הצטלבות עז רח' בן גוריון

בישיבת ועדת התנועה המקומית מיום 5.3.99 הוחלט לאשר כלהלן:
 "...לאסור פניה שמאלה מרח' בן גוריון לרחוב שרת. לאסור פניה שמאלה מרח'
 שרת לרח' בן גוריון".

הביקורת מבקשת לציין כי לפרוטוקול ההחלטה צורף תרשים עם הצבת תמרורים
 מתאימים ליישום החלטת הועדה:
 - תמרור ד' - 14 אי תנועה בנוי או צבוע ביציאה ברח' שרת לרח' בן גוריון.
 - תמרור ד' - 4 (קו רצוף שלם) ברחוב בן גוריון בקטע בין רחובות שרת וביאליק.

תמרור ד' - 14 - א' תנועה בנוי או אי תנועה צבוע על פני הדרך ע"י קווים רצופים
ובתוכם קווים מקבילים בזווית של 45 מעלות לגבי כוון הנסיעה שמסמן שטח על פני
הדרך אשר לנוהג ברכב או בבעל חיים אסור לעבור בו או לחנות בו.

תמרור ד' - 4 - קו הפרדה רצוף יסומן בכביש קו הפרדה רצוף ינהג הנוהג את רכבו
או את בעל החיים בצידו הימני של הקו ולא יעבור על הקו בגוף הרכב או בחלקו
ולא יעבור בדרך לידו, לרבות שולי הדרך, אלא למילוי הוראות כל.. הנוהג בבעל
חיים יפנה הדרך לרכב וינהג על השוליים, את הדבר.

ביקורת בדקה והעלתה שלפחות תמרור ד' - 4 סומן בזמנו בכביש בן גוריון.

באחד מסיוריו בעיר הופתע מבקר העירייה לגלות כי הקו הרצוף השלם "נעלם"
 ובמקומו הופיע קו מקווקר המאפשר פניות שמאלה בצומת שרת / בן גוריון. עד כמה
 שהיה ידוע למבקר העירייה, לא הייתה כל החלטת ועדת תנועה לשינוי ההחלטה
 לעיל,
 מיום 5/3/95.

מבקר העירייה פנה אל יו"ר ועדת התנועה וביקש כי הנושא ייבדק ויוצאו הנחיות
 מתאימות להחזרת המצב למסגרת החלטות שנתקבלו, כל עוד ההחלטות לא שונן
 בדרך המקובלת.

הערת הביקורת

למרות שהחלטות ועדת התנועה לא שונן בדיון מסודר של הועדה עד היום, לא
 הוצבו התמרורים בהתאם להחלטת הועדה והתנועה מרח' שרת לרח' בן גוריון
 ובמיוחד חציית הצומת הא-סימטרי מרח' שרת לרח' ביאליק מתאפשרת תוך סכנה
 בטיחותית לא מבוטלת. אגב יש לציין כי השיקולים הבטיחותיים היוו היסוד
 לקבלת החלטות הועדה להצבת התמרורים המוזכרים לעיל.

2.3 הקצאת מוקמות לתחנת מוניות לטייבה

בעקבות דיון בנושא בוועדת התנועה פנה מבקר העירייה אל ראש העיר, אל החברה
 הכלכלית (שבניהולה חניון בית המשפט) ואל מהנדס הרשות במכתב כלהלן:

"בישיבת ועדת התנועה מיום 7.5.98 הובאה לדיון הקצאת 4 מקומות חניה בחניון
 בית המשפט להקמת תחנת מוניות לטייבה.

התנאים לקבלת אישור לפתיחת תחנת המוניות נקבעו במגעים בין נציגי חברת
 המוניות ומנכ"ל העירייה. בין היתר נקבע כי היות ומגרש החניה הינו בניהול
 החברה הכלכלית, הצדדים יבואו בדברים לקביעת התשלום אשר ייגבה ע"י החברה
 הכלכלית.

מבקש להעיר כי היות ומדובר בעסק כלכלי, באיבוד מקומות חנייה בחנייה ציבוריות ובהכבדה ועומס נוספים על התנועה באזור, יש לדעתי לקבוע כמחיר התחלתי את גובה ההשתתפות בפיתוח החניה, הציבורית (כופר חנייה) שהוא מינימום כ- \$7000 לתא חניה.

אם העירייה ו/או החברה הכלכלית יפעלו על פי עקרונות שונים מכופר החניה ויאפשרו חניית מוניות על פי כרטיס חניה יומי (10 ש"ח ליום), זה יגרום להפסד כספי משמעותי לעיר וזה בנוסף לאי נוחות שתיגרם לציבור הרחב שבא לבית המשפט ולמס הכנסה.

אבקש את התערבותך על מנת שהמו"מ עם תחנת המוניות יעשה, תוך שימת דגש על האינטרסים הכלכליים של העירייה."

בעקבות מכתב זה של מבקר העירייה פנה מנכ"ל החברה הכלכלית אל מנכ"ל העירייה בזו הלשון:

"בהמשך למכתבו של מבקר העירייה ובשל תהיות רבות באשר לניצול נכון של חניון בית המשפט בשעות קריטיות.

אני מציע, מבקש לקיים דיון חוזר בועדת התנועה ולהיות מוזמן לאותו הדיון".

למרות מכתבו של מבקר העירייה ומכתבו של מנכ"ל החברה הכלכלית שממנו ניתן להבין כי לחברה הכלכלית הייתה עמדה בנושא, בחר מנכ"ל העירייה לענות כלהלן:

"ראש העיר ביקשני להגיב לפנייתך מיום 10.5.98 (אסמכתא 10414) בעניין מוניות טייבה.

אינני יכול להסכים להמלצתך בנדון: למוניות טייבה תמרור תחנת מוניות בכפר סבא כ- 20 שנה, באזור רחוב האבות. באופן דומה חונות בכפר סבא מוניות טירה (ע"י בית חולים מאיר) מוניות כפר סבא (ברח' רוטשילד) ועוד.

מדובר שרות חיוני לעיר הערבית הגדולה ביותר באזור, ואין אנו יכולים להתעלם מצורך זה, בהיותנו עיר המספקת (ומתפרנסת) ממתן שירותים אזוריים.

עקב פיתוח דרך האבות, הפעלת המחלף לקראת הכניסה לכפר סבא מכיוון כביש 4, נאלצנו למצוא למוניות טייבה מקום חלופי.

אין כל אפשרות לחנייה ברחוב באזור דרך האבות ורחוב הצומת, בהיותם כבישים המוליכים תנועה רבה.

הפניתי את מוניות טייבה לבעלי מקומות חניה פרטיים במקום: מרכז שרונה איננו מעוניין בהסדר עם מוניות טייבה. בימים הקרובים יפעלו במקום הסדרי חניה בתשלום, וכבר חסרים להם מקומות חניה. קניון הצומת, אשר היה מוכן לקדם את הקשר עם מוניות טייבה, איננו יכול בשלב זה להתקשר עמם, מאחר, וכידוע לך, עקב פיתוח דרך כניסה אלטרנטיבית לבית האבות ורה סלומונס, יחסרו גם לקניון זה מקומות חניה.

על מנת לקבל רשיון לקו ממשד התחבורה, חייבים מוניות טייבה בתנאים מספר: משרד, שירותים, המתנה לקהל. כל אלה אין הם מקבלים מאתנו אלא תמרור בלבד.

למוניות טייבה כ- 30 מוניות, והתמרור איננו נותן פתרון מלא לבעייתם.

מכל האמור לעיל עולות המסקנות הבאות:

1. העירייה הקצתה מקומות חניה ב"רחוב" למוניות טייבה כאילוץ עקב העדר פתרונות זמינים.
2. הפתרון באופיו הוא זמני, מאחר ואין הוא נותן פתרון מלא לצרכים של המוניות, לא באיכות הנדרשת ע"י משרד התחבורה, ולא בכמות המוניות.
3. הקצאת המקומות החלופיים הייתה תנאי הכרחי לפינויים של המוניות ממקום חניתם במשך שנים רבות, ולאפשר למ.ע.צ המשך העבודה לפיתוח הכביש. (במאמר מוסגר - גם כך נאלצתי לבלות ביום שישי האחרון, אל מול זעמם של עשרות נהגי המוניות החשים כיצד פרנסתם מתקפחת).
- 4 קבלת תשלום כופר חניה בסך \$7000 לתא תנציח את תחנת המוניות במקום ותקנה להם זכויות, כאשר לעניות דעתי - הפתרון הנכון הוא התקשרות עם מקום חניה פרטי, כגון בקניו הצומת.
5. אם יש הבדל כלכלי בין תשלום כ - \$1000 לשנה בגין דמי חניה ל - \$7000 כתשלום חד פעמי, הרי עדיפות היא לתשלום השוטף (והמתעדכן). אני רואה את היתרון דווקא בארעיות הפתרון ע"י גביית תשלום יומי ולא חד פעמי".

הערת הביקורת

אין בתשובה מנכ"ל העירייה מענה לבעיות העיקריות אשר הועלו בהתכתבות זאת, מעבר לניתוח הכלכלי שאינו חד משמעי:

- מתן אישור להפעלת עסק ללא מקומות חניה כנדרש וללא תשלום כופר חניה, דבר העלול להוות תקדים גם לגבי מקומות אחרים בעיר.
- מתן רשות הפיכת תאי חנייה בחניה ציבורית לצרכים פרטים של תחנת מוניות פרטית, במגרש חניה עמוס ביותר היות והוא משרת בשעות היום הן את באי בית המשפט, הן באי משרדי מס הכנסה, הן באי משרת ישראל ובשעות הערב והלילה המגרש אמור לשמש מקום חניה ל"אולמי השרון", לבאי השמחות המתקיימות בו (זה היה ההסדר שהוצג ע"י בעלי "אולמי השרון", כתנאי לקבלת רשיון עסק).
- תמוהה בעיני הביקורת העובדה שבקשתו של מנכ"ל החברה הכלכלית, ממנה משתמע כי ישנן "תהיות רבות באשר לניצול נכון של חניון בית המשפט בשעות קריטיות" לא נלקחה בחשבון והוא לא הוזמן לדיון נוסף בועדת התנועה, או אצל מנכ"ל העירייה בטרם קבלת ההחלטה הסופית.
- מבחינה כלכלית היה אפשר לגבות כופר חניה וללא כל קשר להגיע להסדר תשלום חודשי/שנתי עם תחנת המוניות.
- הביקורת מבקשת לציין שעל ידי ההסדר עליו החליט מנכ"ל העירייה גם הופרו תנאי מתן רשיון ע"י משרד התחבורה, היות ועד כמה שידוע לביקורת אין במקום לא משרד, לא שירותים ולא מקום המתנה מוסדר לקהל.
- לדעת הביקורת מתן שירותים אזוריים מסוימים (שירות מוניות לכיוון אחד) לא צריך לבוא על חשבון הרעת השירותים האזוריים האחרים, כגון חניה לבאי הסביבה הנזקקים לשירותי בית המשפט או שירותי משרדי מס הכנסה או משרת ישראל.